

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

**ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
НА ДОВУЗІВСЬКОМУ ЕТАПІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМЦІВ
(ІЗ ДОСВІДУ РОБОТУ ЦППГ ЗДМУ)
Васецька Л.І., Гринь Ю.В., Чорна Ю.В.**

Ключові слова: дистанційна освіта, гібридна форма навчання, методична модель, методи навчання, навчально-методичні матеріали.

Вступ. Уведення карантинних обмежень суттєво змінило вимоги до всіх учасників освітнього процесу. У першу чергу мова йде про зміну формату навчання з очного на змішану або гібридну форму, яка передбачає поєднання оф-лайн (очного дисинхронного) та он-лайн (дистанційного синхронного у реальному часі) навчання у різних часових пропорціях. Змішана або гібридна освіта – це не просто форма надання освітніх послуг. Це системне освітнє середовище, яке задля забезпечення якості навчання повинне реалізувати значну кількість технічних та навчально-методичних функцій: по-перше, реєстрація та авторизація іноземних слухачів, тьюторів, модераторів, викладачів; по-друге, регулювання рівнів доступу до електронних ресурсів; по-третє, розміщення і ранжування різного типу і структури інформації та навчальних матеріалів; насамкінець, модерація взаємодії учасників дистанційного навчання та реалізація контрольних заходів. Під час дистанційної освіти особливу увагу необхідно приділити створенню або модернізації та адаптації навчальних матеріалів різних форматів: навчальні робочі програми та плани, електронні навчально-методичні комплекси, підручники, посібники, методичні рекомендації, кейси тестів, навчальних відео та аудіо матеріалів, які б відповідали усім сучасним вимогам он-лайн навчання.

Основна частина. У процесі змішаного навчання формується нова модель суб'єктної навчальної взаємодії «викладач – іноземний слухач». У цій організаційно-навчальній моделі іноземні слухачі виступають повноправними учасниками, а їхня пізнавальна активність протягом навчального процесу є першочерговою. У новій моделі викладач набуває нового функціонального статусу – викладач-тьютор, викладач-фасилітатор. Викладач створює навчальне середовище, яке комфортне для здійснення слухачами самостійного учіння. Створене навчальне середовище спонукає іноземців здобувати знання за допомогою різноманітних джерел інформації, використовуючи різні засоби її освоєння за індивідуальним таймінгом у визначений викладачем проміжок часу.

Змішана форма навчання у ЦППГ передбачає поєднання традиційних аудиторних занять та дистанційного (он-лайн синхронного) навчання на платформі MS Teams. Аудиторні заняття є обов'язковою умовою організації навчального процесу у новостворених академічних групах іноземців на довузівському етапі, оскільки специфіка цього етапу зумовлена відсутністю у іноземних слухачів базових мовних компетентностей навчально-побутової сфери спілкування в Україні та вимагає вирішення дидактичних та технічних задач в режимі «живого» спілкування.

Мінімальний період оф-лайн навчання мови для нової групи іноземців становить один-два тижні, проте більш продуктивним і ефективним для входження у мовне та навчальне середовище з мінімізацією психолого-адаптаційного стресу є період, який становить п'ять-шість тижнів. Саме за цей час іноземці засвоюють вступний фонетично-граматичний курс та звикають до соціально-побутових умов проживання в Україні.

До дидактичних задач на початковому етапі вивчення мови ми відносимо необхідність ознайомлення слухачів з українським алфавітом, навчання їх фонетичним, орфоепічним, орфографічним нормам української мови та надання основних знань про лексико-граматичну та синтаксичну системи.

До технічних задач відноситься необхідність реєстрації у системі MS Office 365 та навчання роботі на цій платформі (адже більшість слухачів-іноземних громадян мають досвід роботи на платформі Zoom і не мають відповідного досвіду навчання на платформі MS Teams). Окрім того, інструкція, яку слухачі ЦППГ отримують на електронну пошту

після їхньої реєстрації на платформі MS Office 365, написана українською, що унеможливує самостійну реєстрацію іноземних громадян на цій платформі та потребує допомоги та пояснень з боку викладача. Одночасно з реєстрацією на платформі MS Office 365 проводиться і реєстрація на платформі edX (нині – edX IronWood), адже у ЦППГ розроблено онлайн-курс «Перші кроки з українською мовою», який слухачі-іноземні громадяни проходять на початку свого навчання.

Успішний перехід на онлайн форму навчання з повною синхронізацією у реальному часі вимагає дотримання певних умов. Перш за все, слухачам надається постійний доступ до навчально-методичних матеріалів (презентації, аудіо та відео-матеріали до уроку, додаткові онлайн-курси, тренувальні тести, кейси ситуативних завдань тощо), що забезпечують ефективну самостійну пізнавальну діяльність іноземців з урахуванням рівнів мовної підготовки та індивідуальних навчальних здібностей (темпу виконання завдань, типу пізнавальної активності та домінуючого типу сприйняття інформації). По-друге, слухачі ЦППГ мають можливість обмінюватися навчальною інформацією з викладачем не тільки під час он-лайн занять у синхронному режимі, а й звертатися за додатковими консультаціями в індивідуальних чатах, що забезпечує конфіденційність спілкування з урахуванням особливостей психотипу студента, його якостей як суб'єкта навчального процесу.

При створенні навчально-методичних матеріалів для дистанційного навчання пріоритетним є ілюстративно-демонстративний метод, візуалізація та аудіо супровід граматичного матеріалу рідною мовою іноземця (англійською, французькою, іспанською), що підвищує темпи засвоєння складного навчального матеріалу. Методично доцільним є використання автентичних неадаптованих відео та аудіо матеріалів. Надані матеріали супроводжуються як завданнями у тестовому форматі, так і творчими завданнями, покликаними сформувати та розвинути комунікативні навички.

У контексті змішаного навчання актуальною стає проблема ідентифікації виконавця завдання. Ця проблема загострюється під час проведення різних форм контролю (поточного, підсумкового, іспиту). Проблема ідентифікації виникає через більшу кількість можливостей фальсифікації результатів навчання у дистанційному форматі, ніж у традиційній очній формі. Контролювати самостійність виконання підсумкових робіт можна за допомогою технічних засобів, наприклад, відео зв'язку, та широкого використання різноманітних форм контролю, які включають, передусім, завдання комунікативного характеру.

Висновок. Таким чином, змішане або гібридне навчання пропонує викладачам довузівського етапу мовної підготовки вирішувати нові завдання не тільки у контексті змісту мовної освіти, а й у технологічній площині організації навчального процесу. Такий формат навчання, зокрема он-лайн навчання, вимагає створення спеціальних інтерактивних дидактичних матеріалів, які відповідають основним методологічним принципам викладання нерідної мови іноземцям, створення ефективних організаційно-методичних моделей, які є продуктивними в сучасних освітніх умовах.

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В МЕДИЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ЗДМУ

Кілеєва О.П., Саболдашна Ю.С.

Ключові слова: дистанційне навчання, Інтернет, сучасні інформаційні технології, заняття, Офіс 365, MS Teams.

Вступ. Сучасне суспільство знаходиться на етапі зміни технологічної парадигми. Інформаційні технології, що визначили образ і сутність нових стратегії розвитку фахової передвищої освіти в період до 2020-2021 формують студента нашого коледжу.